

La vida en emergència. Juan Zamora
18 de febrer – 17 de desembre

La introspectiva obra de Juan Zamora arriba a la Fundació Sorigué per alertar sobre la fragilitat dels ecosistemes

- “La vida en emergència. Juan Zamora” és la primera gran mostra individual de l'artista madrileny, reconegut amb el Premi Fundació Princesa de Girona Arts i Lletres 2017.
- L'exposició convida a reflexionar sobre la interacció de l'ésser humà amb els ecosistemes naturals i l'actual crisi mediambiental. Zamora recorre, a més, a la biologia per aproximar-se a qüestions universals com la vida, la mort o l'amor.
- L'artista explora diferents llenguatges i formats: des de minuciosos dibuixos fins a animacions en vídeo i grans instal·lacions realitzades a partir de diferents tècniques que inclouen la bioenginyeria o l'entomologia, en un encreuament de camins entre la ciència i l'art.
- A partir de l'obra “Soplando una flor”, que forma part de la col·lecció de la Fundació Sorigué, la mostra traça un recorregut introspectiu per gran part de la trajectòria de l'artista.
- La Fundació Sorigué prossegueix la seva tasca de reflexió entorn de les problemàtiques mediambientals i socials actuals a través de l'art contemporani, com ja ho va fer amb les exposicions dels artistes Mat Collishaw i Armin Linke, a Madrid i Lleida.

Lleida, 16 de febrer – La Fundació Sorigué reobre les portes del seu espai expositiu a Lleida amb l'exposició **La vida en emergència. Juan Zamora**, la primera gran mostra individual de l'artista madrileny, que es podrà veure des del **18 de febrer fins al 17 de desembre de 2023**.

Per promoure la reflexió a través de l'art contemporani, la Fundació Sorigué ha apostat per un projecte expositiu singular, que reuneix, des d'una perspectiva artística i científica, les grans qüestions de l'existència humana a través dels processos biològics de la naturalesa.

La mostra al·ludeix directament a temàtiques vinculades a la sostenibilitat ambiental i social. La biodiversitat en perill d'extinció per l'acció antropogènica, la contaminació ambiental, les energies verdes o la cooperació entre espècies són algunes de les qüestions de les quals es fa ressò Juan Zamora a través de mitjans tan diversos com el dibuix, la instal·lació o el vídeo.

FUNDACIÓ SORIGUÉ

La vida en emergència. Juan Zamora té un caràcter essencialment introspectiu i personal, ja que traça un recorregut a través de gran part de les obres i sèries realitzades per Zamora fins al moment.

A partir de l'obra **Soplado una flor**, de la col·lecció de la Fundació Sorigué i que forma part d'una de les seves primeres sèries de treballs, l'artista inicia un procés de coneixement que el portarà a analitzar l'ésser humà de manera col·lectiva.

El seu interès per l'estudi dels cicles de la vida a la natura i els constants processos de transformació l'han conduït a abordar qüestions existencials i quotidianes, com la vida, la mort o l'amor, moltes vegades partint d'experiències comunes, algunes de la seva pròpia biografia.

“Juan Zamora canalitza, a través de la seva obra, la necessitat comuna d'entendre la vida. A partir de la biologia plasma des d'una perspectiva poètica temàtiques universals. El seu treball està profundament vinculat a les preocupacions que ens convoquen com a fundació i com a grup empresarial. El treball de Zamora ens acompanya en la nostra voluntat de reflexionar i ens crida a actuar com a societat”, diu Ana Vallés, presidenta de Sorigué i la seva fundació.

Les últimes exposicions de la Fundació Sorigué es caracteritzen per reflectir la seva preocupació pels reptes mediambientals actuals. Aquest compromís està alineat amb l'enfocament sostenible del grup Sorigué, que busca desenvolupar projectes d'innovació verda i impulsar l'economia circular.

Sobre La vida en emergència. Juan Zamora

El concepte d'“emergència” al qual al·ludeix Juan Zamora al títol de l'exposició, acosta a dues accepcions del terme. D'una banda, a una situació de perill que requereix una acció immediata i, per l'altre, a allò que neix, que emergeix.

L'artista du a terme en aquesta exposició tots dos conceptes. En primer lloc, fa referència a la teoria de l'emergència, desenvolupada dins del marc de la filosofia de la ciència, que explica el sorgiment de la vida a partir de la col·lectivitat i de la interacció entre les parts. Al seu torn, és un concepte que l'artista utilitza per alertar de l'actual crisi mediambiental i de la interacció problemàtica de l'ésser humà amb els ecosistemes naturals.

El concepte d'emergència en termes sociològics porta, a més, a desenvolupar i qüestionar les implicacions de la percepció de l'ésser humà i el seu rol a l'ecosistema, un tema omnipresent al treball de l'artista.

FUNDACIÓ SORIGUÉ

“**Aquesta és una exposició que estudia la vida des de la ciència i des de l'art.** En aquest encreuament de camins ens trobarem obres que estan vives, que estan animades. S'afronta des de diferents disciplines, com són el dibuix o les videoprojeccions... És una vivència molt experiencial”, explica Juan Zamora sobre la mostra.

El dibuix com a llenguatge artístic és intrínsec al treball de Juan Zamora. A vegades, és un acte automàtic, unes altres meticulós i gairebé científic. Des d'aquí, l'artista evoluciona cap a altres formats. Sovint indaga en conceptes complexos des d'unes formes senzilles, primàries i gestuals; altres vegades la seva tècnica es torna complexa, fent dubtar la percepció i barrejant l'imaginari amb la realitat.

Planta baixa

El paper és segurament el suport més característic de l'obra de Juan Zamora. El treball sobre petits quaderns serà una constant en la seva obra i es troba ja en **Animaliyos**, la sèrie que obre l'exposició.

La primera sala obre amb **Un árbol y su sombra**, un dibuix a la paret fet per l'artista en carbonet amb un traç senzill i esquemàtic, despulat de les seves fulles. Al terra es pot veure la seva ombra projectada, o són les seves arrels? Aquesta peça introdueix al visitant en l'imaginari de l'artista.

En aquesta primera sala se situen petits dibuixos animats en format vídeo a partir d'esbossos, realitzats en quaderns de notes de l'artista. El resultat són personatges andrògins, entre humans i monstruosos, que aprofundeixen en problemes adults des d'una estètica infantil i al·ludeixen al món psíquic interior, a allò reprimat i freudià. Mitjançant el dibuix automàtic i impulsu, l'artista es despulla del rigor acadèmic per dur a terme un procés d'autoconeixement.

En aquesta sala destaca l'obra **Soplando una flor**, que forma part de la col·lecció de la Fundació Sorigué des de 2009. Mentre una figura masculina bufa, la flor que sosté la figura femenina es balanceja. Són dos personatges nus, executats amb un traç senzill i gairebé esbossat. La separació entre tots dos elements al·ludeix a la distància i al temps que triga l'aire a arribar a moure els pètals des que surt dels pulmons. Mitjançant aquesta animació, Zamora busca fer evident i imaginar aquest aire.

Mitjançant la incorporació de sons realitzats pel mateix artista, amb la seva pròpia veu, els personatges parlen des de l'inconscient o subconscient, sense filtres, de manera directa i a vegades, grotesca.

En aquest espai se situa a més **Encima y debajo de una farola**, Premi ABC de l'Art 2009. L'obra combina tècniques com el vídeo, dibuix i fotografia sobre alumini, i barreja

Un árbol y su sombra

FUNDACIÓ SORIGUÉ

animacions d'animals amb imatges creades per l'artista en una fusió entre el món real i la seva imaginació.

Per part seva, a **Una estrella**, el cervell d'aquest **Animaliyo** té forma de núvol. Al seu interior s'observa un punt de llum que resulta ser una imatge – una fotografia reproduïda des d'un dispositiu mp4 – de l'estrella polar.

La mostra continua amb la peça *site-specific* **Cultivar el aire**, produïda per a l'exposició i creada en col·laboració amb l'Institut de Microbiologia de la Universitat Carles III i l'Institut de Recerca i Tecnologia (IRTA), institut de referència internacional de recerca en tecnologia agroalimentària.

Aquesta instal·lació suposa un encreuament de camins entre l'art i la ciència. En ella l'artista atrapa i conrea l'aire recollit des de diferents ubicacions en plaques de Petri – recipients utilitzats en microbiologia per conrear cèl·lules i examinar comportaments de microorganismes–. Aquests dispositius funcionen com una espècie de càmera de fotos biològica, que ens permeten capturar i accedir a un món microscòpic a priori desconegut.

Acompanyen la instal·lació una sèrie de set dibuixos realitzats amb una tècnica depurada i precisa, els quals permeten endevinar allò que no es veu, però que està viu i forma part fins i tot dels cossos humans, com les cèl·lules i els bacteris. Micrococs, estafilococs o estromatòlits, entre altres, prenen l'aparença d'elements que són familiars, com les plantes o els núvols.

Peça pertanyent a Emerger la luz

Tanca les sales d'aquesta planta la instal·lació **Emerger la luz** (Annus Futurum), una obra orgànica realitzada a partir de fulles d'espínacs i gira-sols intervingudes amb bioluminescència.

L'artista se serveix de la descel·lularització, tècnica utilitzada en enginyeria biomèdica, per deixar l'estructura del teixit original de les fulles. Les fulles transparents amb coloracions blaves i verdoses contenen en realitat vida al seu interior, la qual percebem momentàniament quan s'il·luminen.

Aquestes fulles “creixen” de branques d'arbres cremats i reposen sobre terra de boscos incendiats. Una manera de donar visibilitat a la problemàtica de la desforestació.

FUNDACIÓ SORIGUÉ

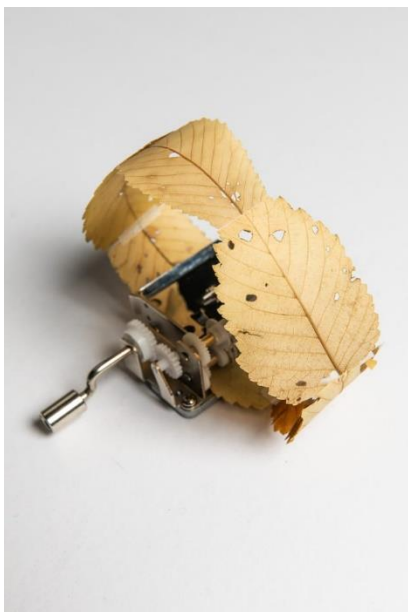
Planta – 1

A la planta inferior del museu es troba l'obra **Every missing flower**. Creada també a propòsit per a aquesta exposició, ocupa una sala completa. L'obra és un crit d'atenció davant l'emergència que suposa la pèrdua de biodiversitat, moltes vegades provocada per l'acció antropogènica i pel canvi climàtic. Juan Zamora ha dibuixat un total de 109 plantes considerades en perill d'extinció a Catalunya, al costat d'altres quatre que ja es consideren extintes i una espècie que ha reaparegut.

Per la seva banda, a la següent sala se situa la instal·lació **The Wormholes**. L'artista, fascinat pel patró de forats fets per diferents insectes a les fulles, trasllada aquests buits, que podem vincular a l'absència i fins i tot a la mort – de la fulla o de l'arbre – a notes musicals. L'artista col·loca les fulles foradades, que ell mateix ha recol·lectat a Lleida, en caixes musicals perquè el públic pugui interpretar una melodia. La peça ens remet a la importància d'aquests éssers vius a la cadena dels diferents ecosistemes. Zamora vol convertir l'acció dels insectes, que moltes vegades suposa un problema per als humans, en música amb l'objectiu de dialogar i empatitzar amb ells.

Dibuix d'Every missing flower

De la sèrie The Wormholes

A **La emergencia de la vida**, el principi d'emergència explica el sorgiment de la vida a partir de la col·lectivitat, de la interacció entre les parts i el tot, abastant de d'allò individual a allò estructural: la cooperació també és una condició imprescindible per al desenvolupament de la nostra existència. Aquesta peça, formada per una sèrie de dibuixos i un mural *site-specific* que incorpora fòssils d'estromatòlits, al·ludeix a l'origen mateix de la vida.

A **Amor**, art i vida s'uneixen a través de dos rellotges enfrontats i units per un fil lligat a les seves busques, les quals giren en sentits oposats, teixint d'alguna manera el temps fins que arriba un moment en què el fil es tiba i els rellotges es paren. El temps es para i tot s'acaba: hi ha sempre un final. Es tracta d'una peça amb un component emocional molt fort. El fil té la longitud, a escala, del perímetre de la Terra: el temps de la Terra, que és finit i que estem tibant com a humanitat. Acompanyen la instal·lació un conjunt de quatre petits dibuixos que ens

permeten aproximar-nos a la magnitud d'una distància que ens és inabastable.

A **Tierra y Agua**, el públic s'enfronta a cinc projeccions sobre el sòl, que porten a l'exposició un element fonamental per a la vida, l'aigua, dels cinc continents. L'aigua és considerada un element ritual des de temps immemorials: ens vincula als nostres ancestres i ens connecta amb la naturalesa. De la mateixa manera, tots vivim sota un mateix Sol, el qual ens permet

FUNDACIÓ SORIGUÉ

veure la nostra ombra reflectida a un riu, fent-nos prendre consciència que estem davant d'una cosa poderosa i universal.

Sobre Juan Zamora

Juan Zamora (Madrid, 1982), és llicenciat en Belles arts pel CES Felip II d'Aranjuez (Universitat Complutense de Madrid) i ha cursat el Màster d'Art Contemporani per la Universitat Europea de Madrid.

El 2017 va ser reconegut amb el Premi Fundació Princesa de Girona Arts i Lletres, per vincular l'art, l'estètica i la qualitat formal en la seva obra. Anteriorment, també va rebre el Premi ABC de Arte (2006) i Premi Generaciones de la Fundación Montemadrid (2016).

Artista nòmada durant molts anys, ha participat en reconegudes residències artístiques de centres internacionals com ISCP (Nova York, 2011-2012), NIROX Foundation (Johannesburg, 2014-2016), Lugar a Dudas (Cali, 2015) o La Reial Acadèmia d'Espanya (Roma, 2015-2016).

A més, compta amb una àmplia experiència educativa. Ha exercit com a docent a la Universitat Europea de Madrid, a universitats de Sud-àfrica (Pretòria i Johannesburg) i els Estats Units (Long Island University i University of Califòrnia – Irvine) i, a més, ha impartit tallers sobre animació i dibuix en el Laboratori d'Art Jove de Múrcia, el CES Felip II, el Museu Thyssen-Bornemisza, Matadero Madrid, el Centre Cultural d'Espanya a Malabo, l'Institut Cervantes de Pequín i la Universitat dels Andes, a Bogotà.

Sobre la Fundació Sorigué

La Fundació Sorigué impulsa la vocació de retorn del grup empresarial Sorigué i duu a terme les seves activitats en l'àmbit social, cultural i educatiu. És especialment reconeguda per la seva tasca de difusió de l'art contemporani, que duu a terme a través de múltiples activitats i exposicions.

Les últimes exposicions de la Fundació Sorigué es caracteritzen per reflectir la seva preocupació pels reptes mediambientals actuals. Aquest compromís està alineat amb l'enfocament sostenible del grup Sorigué, que busca desenvolupar projectes d'innovació verda i impulsar l'economia circular.

El 2021, la Fundació Sorigué va dur a terme, al costat de Matadero Madrid, el projecte "Blind Sensorium" del fotògraf i documentalista Armin Linke. La mostra analitza els llocs conflictius del canvi climàtic i consciència sobre el paper de les persones en la transformació del planeta, a través del concepte de l'Antropocè.

FUNDACIÓ SORIGUÉ

Així mateix, el 2019 i 2020, la Fundació va presentar tant a Madrid com a Lleida dues exposicions de l'artista britànic Mat Collishaw. En ambdues, Collishaw va convidar a una reflexió sobre la dominació del medi natural per part de l'ésser humà, qüestionant els seus actes i la seva moral. A través d'escultures, fotografies, videoart i instal·lacions dels seus últims 20 anys de carrera, totes dues mostres van presentar peces inquietants, que exploren en el costat més fosc de l'ésser humà.

Des de 2012, la Fundació Sorigué ha organitzat a més exposicions sobre Antonio López, Win Wenders, Chiharu Shiota, Oscar Muñoz i col·laborat amb festivals de referència com el LlumBCN i el Loop Barcelona.

La Fundació Sorigué ha anat construint des de l'any 2000 una de les col·leccions privades d'art contemporani més reconegudes d'Espanya. Actualment, està composta per més de 450 obres de rellevants artistes nacionals i internacionals, entre els quals destaquen artistes de gran prestigi com Anselm Kiefer, William Kentridge, Bill Viola, Juan Muñoz, Oscar Muñoz, Mat Collishaw, Chuck Close, Anish Kapoor, Antonio López, Daniel Richter, Cristina Iglesias, Antony Gormley i Julie Mehretu, entre altres.

La vocació divulgativa i didàctica de la fundació s'expressa mitjançant tota una sèrie d'activitats paral·leles a cada exposició, així com amb una activa política de préstecs a institucions nacionals i internacionals.

Així mateix, en convergència amb el grup Sorigué, és impulsora del projecte PLANTA.

Més informació sobre reserves i compres d'entrades: www.fundaciosorigue.com

Horaris museu:

Dimarts a dijous, de 16h a 19h

Divendres, de 11h a 14h y de 16h a 19h

Dissabtes i diumenges, de 11h a 14h

Departament de Comunicació Fundació Sorigué

comunicacion@sorigue.com

Sol Ortega +34 671 724 960

Marina Corral + 34 627 361 381

www.fundacionsorigue.com